

از تشریح آراء تا تحول فرایندها

گفت‌وگو با حسین خلیلی مرد

دکترای مکانیک سازه، رئیس شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان،
کارشناس رسمی دادگستری
mardkhkh@gmail.com

گزارش پرونده‌های شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور		
ردیف	شرح	تعداد پرونده
۱	پرونده‌های وارده از سال ۵۹ تا ۴ مرداد ماه ۴۰۴۱	۷۴۲۴۱
۲	پرونده‌های رسوب شده از سال ۱۰۴۱	۸۲۷۱
۳	پرونده‌های رسیدگی شده از سال ۵۹۳۱ تا مرداد ۴۰۴۱	۵۰۶۰۱
۴	پرونده‌های رسیدگی شده تا ۲۰۴۱ (در مدت ۷ سال)	۳۹۸۵
۵	پرونده‌های رسیدگی شده تا ۲۰۴۱ تا ۴ مرداد ۴۰۴۱ (در مدت ۸۲ ماه)	۰۲۶۶
۶	پرونده‌های رسیدگی شده ارکان و اعضای هیئت مدیره از آبان ۳۰۴۱ تا انتخابات دوره دهم	۰۰۴
۷	کل پرونده‌های موجود در نوبت رسیدگی	۶۶۹۴

۱- مقدمه

با گذشت بیش از دو دهه از تشکیل سازمان نظام مهندسی ساختمان، یکی از چالش‌های مستمر، رسیدگی به تخلفات حرفه‌ای و انتظامی اعضا در سازوکاری منظم، سریع و منصفانه بوده است. شورای انتظامی کشور، به عنوان مرجع نهایی بررسی این تخلفات، با انباشت چند هزار پرونده مواجه شده؛ موضوعی که ممکن است روند اصلاح ساختاری را کند کند.

در این گفت‌وگو، حسین خلیلی‌مرد، رئیس شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، از علل این انباشت، اقدامات انجام شده برای تسریع رسیدگی، چالش تفسیرهای متناقض از آئین‌نامه‌ها و نقش آموزش و هوشمندسازی در تحول فرایندهای نظارتی می‌گوید.

۱- در حال حاضر چه تعداد پرونده رسیدگی نشده در شورای انتظامی کشور وجود دارد؟ آیا آمار از میزان افزایش یا کاهش آن طی سال‌های اخیر دارید؟ چه تعداد از این پرونده‌ها مربوط به سال‌های گذشته است و مهم‌ترین علل ایجاد این رکود چیست؟

از سال ۱۳۹۵ تا پایان تیرماه سال ۱۴۰۴ تعداد پرونده‌های موجود در شورای انتظامی نظام مهندسی کشور ۱۴۲۴۷ فقره بوده است که متأسفانه از این تعداد ۸۲۷۱ پرونده از سال‌های قبل بوده است. علت این حجم بالا، عدم تشکیل منظم جلسات در دوره‌های پیشین و تأثیر همه‌گیری کرونا بود. تا امروز، بخش زیادی از این پرونده‌ها که حدود ۱۰۶۰۵ است، رسیدگی شده و تنها ۴۹۶۶ مورد از آن‌ها باقی مانده است. پرونده‌های رسیدگی شده از اول ۱۴۰۲ تا پایان تیرماه ۱۴۰۴، ۶۶۲۰ فقره است. از سال ۱۳۹۵ تا پایان ۱۴۰۱ در مدت ۷ سال ۳۹۸۵ پرونده رسیدگی شده، این در حالیست که از سال ۱۴۰۲ تا پایان تیرماه ۶۶۲۰ فقره در مدت ۲/۵ سال رسیدگی شده است. لازم به ذکر است در دوران انتخابات، بیش از ۴۰۰ پرونده مربوط به ارکان سازمان داشتیم که همگی بررسی و تعیین تکلیف شده‌اند و در حال حاضر پرونده‌های ارکان کاملاً به‌روزی باشند. (جدول)

۲- برای تسریع رسیدگی به این حجم از پرونده‌ها، چه برنامه‌هایی در دست اقدام دارید؟

در قدم اول، جلسات فوق‌العاده را برای بررسی پرونده‌ها در دستور کار قرار داده‌ایم. گام بعدی این است که تمهیداتی بیندیشیم که اساساً ورودی پرونده‌ها کاهش یابد که از جمله این

نظام مهندسی استان‌ها استفاده کنیم و این مورد مهم را در جلسات هم‌اندیشی بحث و بررسی کنیم تا به نتیجه مطلوب و مناسب برسیم.

۵- آموزش مستمر و تخصصی و برگزاری جلسات هم‌اندیشی چه نقشی می‌تواند در وحدت رویه و کاهش صدور آرای متناقض ایفا کند؟

آموزش و جلسات هم‌اندیشی، کلید پیشگیری از خطا و تشتت در تصمیم‌گیری است. در هر نهادی، به‌روزرسانی اطلاعات اعضا و افزایش سطح دانش فنی و حقوقی آنان ضروری است. در شورای انتظامی نیز با

برنامه‌ریزی جلسات آموزشی تخصصی و عمومی، تلاش داریم دانش حقوقی و حرفه‌ای اعضای شورا در سطح کشور را ارتقا دهیم. این ارتقا، مستقیماً بر دقت و وحدت رأی تأثیر می‌گذارد.

۶- به نظر شما تا چه حد نیاز است قوانین، آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های موجود بازنگری یا شفاف‌سازی شود تا امکان صدور آرا و تفسیرهای متناقض کاهش یابد؟

دقیقاً این مسئله مورد نیاز می‌باشد و به همین دلیل است که مجلس محترم هم وارد شده است و با همکاری وزارتخانه در حال بازنگری قوانین، دستورالعمل‌ها و به ویژه قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان هستند. امیدواریم در ادامه، آئین‌نامه‌ها نیز مورد بازنگری قرار گیرند که می‌تواند منجر به جلوگیری از تفسیرها و برداشت‌های متفاوت شود.

تمهیدات اصلاح قوانین و آئین‌نامه‌ها، رسیدگی به موقع پرونده‌ها و در نهایت آموزش و ارتقاء دانش فنی و تخصصی مهندسان است.

۳- آیا استفاده از سامانه‌های هوشمند در این فرایندها می‌تواند بخشی از راه حل باشد؟

قطعاً. در شورای مرکزی، راه‌اندازی سامانه جامع هوشمند در دستور کار است. این سامانه‌ها فرایند ثبت، رسیدگی و صدور رأی را هوشمند می‌کنند و از دوباره‌کاری و خطاهای انسانی می‌کاهند. هدف ما ایجاد یک سیستم منسجم و شفاف است که بتواند تحول جدی در ساختار رسیدگی انتظامی ایجاد کند.

۴- به نظر می‌رسد یکی از دغدغه‌های اصلی شورای انتظامی کشور، برداشت‌ها و تفسیرهای متفاوت از آئین رسیدگی در استان‌ها است. برای جلوگیری از تفسیرها و برداشت‌های متفاوت و گاهی صدور رأی‌های متناقض در استان‌ها در موضوع مشخص، چه تدبیری اندیشیده شده است؟

بله، یکی از دغدغه‌های جدی شورای انتظامی نظام مهندسی کشور، با توجه به تعداد پرونده‌هایی که در مرحله تجدیدنظر مطرح می‌گردد، آن است که گاهی برداشت‌ها و تفسیرهای متفاوت در رسیدگی به یک موضوع خاص در استان‌ها صورت می‌پذیرد. برای جلوگیری از این مسئله و دستیابی به وحدت رویه، سعی بر آن است که از نظرات اعضای شورای انتظامی

از سال ۱۳۹۵ تا پایان تیرماه سال ۱۴۰۴ تعداد پرونده‌های موجود در شورای انتظامی نظام مهندسی کشور ۱۴۲۴۷ فقره بوده است.